

Verslag van COVM De Peel op 11 februari 2026 te Venray, aanvang 15.30 uur

Aanwezig:

Provincie Limburg (voorzitter)
Gemeente Venray
Gemeente Bergen
Gemeente Deurne
Gemeente Gemert-Bakel
Gemeente Horst a/d Maas
Omwonende gemeente Venray
2 Omwonenden gemeente Land van Cuijk
Omwonende gemeente Deurne
Omwonende gemeente Helmond
Ministerie van Defensie (Luchtmacht/Bureau Leefomgeving)
Ministerie van Defensie (Landmacht/DGGL)
Ministerie van Defensie (Beleid)
VRO/Rijksvastgoedbedrijf (secretaris)

Afwezig:

Provincie Noord-Brabant
Brabantse Milieu Federatie (BMF)
Gemeente Asten
Gemeente Land van Cuijk
Gemeente Geldrop-Mierlo
Gemeente Helmond
Gemeente Laarbeek
Gemeente Someren
Omwonende gemeente Bergen
Omwonende gemeente Gemert-Bakel

1. Opening en mededelingen

Voorzitter zal een half uur later aanwezig zijn. Het voorzitterschap wordt zoals afgesproken voor het eerste deel waargenomen door gemeente Venray. Een korte voorstelronde volgt.

2. Vaststellen agenda en ingekomen stukken

Agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken:

- Hydrologisch onderzoek Tauw (ter informatie & afdoening van actiepoint 290524/3)
- E-mail van omwonende lid gemeente Venray (wordt behandeld in agendapunt 5 & 6)
- Uitspraak Rechtbank Oost-Brabant van 17 september 2025 iz drainage (ter informatie)

3. Vorig verslag van 10 september 2025 + actiepunten

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Defensie (Beleid) geeft bij actiepoint 091123/2 (Gezondheidsmonitor delen met de COVM) aan dat de opdracht voor het gezondheidsonderzoek aan het RIVM is gegeven. De eerste resultaten uit dit onderzoek worden volgend jaar verwacht en zullen dan ook worden gedeeld met de COVM. Dit is gericht op luchthavens waar gevlogen wordt met de F35, dat is bij De Peel niet meer aan de orde. Het heeft geen betrekking op andere vliegbewegingen, zoals helikopters. Het actiepoint is hiermee afgedaan.

Omwonende van gemeente Land van Cuijk concludeert dat het onderwerp Pfas dan niet wordt meegenomen in dit onderzoek zoals gesteld in actiepunt 290524/1. De indruk bestaat dat het antwoord in september 2024 al bekend was. Het is niet bekend waarom in de tussentijd geen terugkoppeling is geweest waarom dit onderwerp dan niet is meegenomen in het onderzoek. Aanvullend wordt gesteld dat dit onderwerp geen onderdeel kan uitmaken van een gezondheidsonderzoek omdat Pfas niet voortkomt uit het vliegen met F35. Dit actiepunt is hiermee afgedaan.

Omwonende van gemeente Land van Cuijk stelt voor om het onderwerp Pfas dan alsnog als lopend actiepunt op te nemen. Voorzitter geeft aan dat al vaker discussie is gevoerd of dit onderwerp nu wel of niet bij de COVM thuishoort en is van mening dat dit een onderwerp is voor de bevoegde gezagen zoals het waterschap en niet in deze commissie. Overigens staat het onderwerp voor deze vergadering wel op de agenda.

Actiepunt 290524/3 is afgedaan (zie ingekomen stuk).

Actiepunt 100925/1 is afgedaan. Op ambtelijk niveau is onderling contact gelegd tussen de provincie N-Brabant en Defensie.

Actiepunt 100925/2 is afgedaan en actiepunt 100925/3 staat op de agenda en is daarmee ook afgedaan.

4. Pfas De Peel

Voorzitter benadrukt dat dit onderwerp al wordt besproken tussen de gemeenten Venray en Gemert-Bakel, het waterschap en Defensie en dat daarmee voldoende aandacht is voor deze problematiek. Het hoeft wat dat betreft niet steeds onderwerp van gesprek te zijn tijdens deze COVM, omdat de deskundigheid over dit onderwerp niet aanwezig is.

Omwonenden geven aan dat het juist op hun verzoek is geagendeerd en dat daarmee het belang is aangegeven. Zij zijn erg bezorgd over deze verontreiniging. Ook wordt het feitelijke probleem nogmaals toegelicht.

Gemeente Bergen zou graag dit onderwerp willen afsluiten met een advies. Het bespreken van dergelijke onderwerpen is niet de aanleiding geweest om destijds een COVM De Peel op te richten. Gemeente Gemert-Bakel vult aan dat ook zij het onder de aandacht hebben gebracht bij zowel Defensie als het bevoegde gezag het Waterschap. Voorzitter geeft aan dat het bevoegde gezag geen lid is van de COVM en dat de COVM geen rol heeft in deze problematiek.

Defensie wil graag de indruk wegnemen dat er geen ontwikkelingen zijn omtrent dit dossier. Er is nu een programmatische aanpak aangeleverd aan het waterschap over hoe om te gaan met deze verontreiniging. Het IL&T heeft deze aanpak omarmt. Gekeken gaat worden waar zich de 'hotspots' van de verontreiniging bevinden, deze worden geïsoleerd en in een later stadium gesaneerd. Dit is niet alleen een 'defensieprobleem', maar een maatschappelijk probleem omdat ook elders Pfas-verontreinigingen zijn ontstaan zoals bij brandweeroefenterreinen.

Voorzitter hoort het signaal van omwonenden aan de gemeenten om grip te houden op de voortgang van dit dossier.

5. Ontwikkelingen rondom de Luitenant-generaal Bestkazerne

Defensie geeft een korte toelichting op het kabinetsbesluit van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD), waarbij de luchthaven Lelystad is aangewezen als F35 vliegveld. Zolang er nog geen onherroepelijk luchthavenbesluit is om dit gebruik op de luchthaven Lelystad mogelijk te maken, dan pas kan het definitieve besluit worden genomen om De Peel niet in te zetten als F35 vliegveld.

De zogeheten 'dirtstrip' (onverharde start- en landingsbaan) zal komen op de luchthaven Deelen en niet op De Peel.

Gemeente Gemert-Bakel hoort toch nog een voorbehoud. Hoe groot is de kans dat als het voorziene gebruik op de luchthaven Lelystad toch niet mogelijk blijkt, Defensie toch weer terugvalt op De Peel. Defensie antwoordt dat Lelystad de meest beste locatie is voor deze behoefte, De Peel en de andere alternatieve locaties hebben grote nadelen voor het huisvesten van de F35. Het is niet mogelijk om in te schatten wat de kans kan zijn dat Lelystad niet mogelijk blijkt.

Omwonende gemeente Land van Cuijk vraagt wat de procedure is om de luchthaven Lelystad operationeel te maken voor het gebruik van F35 en of hierin een koppeling is met het intrekken van De Peel. Defensie geeft aan dat het huidige luchthavenbesluit van De Peel loopt tot eind december 2029 en daarna van rechtswege niet meer van kracht is.

Defensie geeft een toelichting op de ontwikkelingen van de huidige gebruiker van de Lgen Bestkazerne, het Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando (DGLC). Er wordt veel geïnvesteerd in dit onderdeel, met een groei naar meer dan 2000 militairen. Dit betekent ook een toename van infrastructuur en gebouwen. De voorbereidingen hiervan zijn gestart. In 2028 worden de eerste nieuwe wapensystemen verwacht, vanaf 2029 worden de nieuwe eenheden geformeerd. Wellicht zou in de verdere toekomst behoefte ontstaan aan een 2^e locatie.

6. Toekomst COVM De Peel

A. Inleiding

De COVM De Peel is ooit opgericht vanwege de mogelijke reactivering van luchthaven De Peel. Nu dat vanwege besluitvorming vanuit het NPRD niet meer aan de orde is, stelt de commissie zichzelf de vraag of dat een COVM nog wel nodig is. De Wet luchtvaart stelt dat een COVM verplicht is voor alle vliegvelden met een luchthavenbesluit, dus in dat kader kan de COVM niet zondermeer worden opgeheven. Een andere suggestie is om de COVM 'slapend' te maken tot dat definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden.

B. Peiling onder de leden

Gemeente Gemert-Bakel stelt voor om de COVM wel in stand te houden, maar deze 'slapend' te maken. Ook vanuit de provincie N-Brabant wordt voorgesteld om de COVM in de 'pauzestand' te zetten, maar wordt ook de link gelegd naar de ruimtelijke beperkingen welke na definitieve besluitvorming ook daadwerkelijk worden ingetrokken. Daar kan de COVM in de nabije toekomst nog wel een belangrijke rol in hebben. Gemeente Venray benadrukt dit voorstel en wil met name de omwonenden bedanken voor wat de COVM heeft gerealiseerd, samen met de andere overheden.

Omwonende gemeente Venray ondersteunt de gedachte om de COVM 'slapend' te maken maar wil wel aandacht houden voor de overige milieuzaken gerelateerd aan de kazerne. Voorzitter geeft aan dat als er een aanleiding is, het mogelijk is om als COVM samen te komen.

Gemeente Deurne stemt ook in met het 'slapend' maken van de COVM maar vraagt zich wel af waar die andere behoefte vanuit het NPRD, het uitbreiden van het laagvlieggebied voor helikopters, dan aandacht kan krijgen. Dit zal in de toekomst ook zorgen voor meer overlast. Defensie stelt dat als daar behoefte aan is, het mogelijk is om een klankbordgroep op te richten voor dit aspect. Dit is ook bij het laagvlieggebied Maas-Waal ingericht. Een COVM is daar niet voor ingericht. Gemeente Horst a/d

Maas lijkt het een goed idee om een klankbordgroep op te richten. Defensie gaat na hoe dit ingericht kan gaan worden.

Omwonende gemeente Land van Cuijk kan zich ook vinden in een 'pauzestop' voor de COVM maar wil wel graag de onderwerpen Pfas en Hydrologie 'slapend' op de actielijst laten staan. Alleen bij relevante ontwikkelingen van deze onderwerpen kan de COVM samenkomen. Gemeente Gemert-Bakel vraagt zich af in hoeverre de COVM invloed kan uitoefenen op deze onderwerpen. Hiervoor is meer en rol weggelegd bij het waterschap en de gemeenten. Gemeente Venray vult hierop aan dat het dossier Pfas waarschijnlijk langer doorloopt dan dat de COVM bestaat. Om die reden beter om dit dossier juist buiten de COVM te laten.

Omwonende gemeente Venray stelt voor om dit ook bekend te stellen in de media zodat iedereen hiervan op de hoogte is. Gemeente Gemert-Bakel geeft aan dat het goed is voor de betreffende gemeenten om ook de gemeenteraad middels een raadsbrief hiervan op de hoogte te brengen.

C. Vervolgproces

Gezien alle reactie en opmerkingen concludeert de voorzitter om de COVM De Peel 'slapend' te maken.

De reeds ingeplande vergaderingen worden ingetrokken. Betrokken gemeenten gaan de gemeenteraden informeren en vanuit het secretariaat van de COVM zal een persbericht worden verstuurd.

Als blijkt dat de COVM De Peel weer bij elkaar moet komen, dan kan dit via de secretaris worden geïnitieerd.

7. Rondvraag en afsluiting

Er zijn geen opgekomen vragen. Voorzitter sluit de vergadering en bedankt eenieder voor zijn en haar inbreng in deze commissie.

Actiepuntenlijst COVM-vergadering de Peel 11 februari 2026

Actiepunt	Actie	Actie door	Gereed?
Monitoren Pfas	Indien er relevante ontwikkelingen zijn, dan bespreken in COVM		Blijvend actiepunt
Monitoren Hydrologie	Idem.		Blijvend actiepunt
Gemeenteraden informeren over besluit om COVM slapend te maken.		Gemeenten	
Persbericht versturen		Secretaris	